

Verkiezingsprogramma 2022

Perspectief Horst aan de Maas

Welkom bij Perspectief Horst aan de Maas!

Perspectief is een lokale politieke partij die staat voor een leefbare toekomst. Hoe ziet die toekomst eruit? Hoe hebben we daar invloed op?

Perspectief is ontstaan uit een gedeeld verlangen naar rechtvaardigheid, transparantie, langetermijndenken en het centraal stellen van alle inwoners van Horst aan de Maas.

Er is een radicaal andere koers nodig. Qua inhoud moet er aan de lange termijn gedacht worden. Qua vorm is transparant bestuur nodig waarbij de burger centraal staat. We zorgen voor een leefbare toekomst voor zowel onze huidige als onze toekomstige inwoners. Alle belangen moeten daarbij gewogen worden op een open en eerlijke manier.

***Een nieuw perspectief op de lokale politiek
met aandacht voor verschillende perspectieven
en een toekomstperspectief voor iedereen.***

Doe je mee?

Kijk op onze website www.perspectiefhadm.nl of neem contact met ons op via info@perspectiefhadm.nl.

Wat vind je in dit programma?

De kernwaarden van Perspectief Horst aan de Maas	4
Verkiezingsprogramma Perspectief Horst aan de Maas 2022	7
RUIMTE EN TOEKOMST VOOR DE JEUGD	7
Toekomst voor de jeugd	7
Jeugdvoorzieningen	7
Zorg en onderwijs	8
SOCIAAL SAMENLEVEN	9
Zorg	9
Samenleven	10
(Arbeids)migranten en nieuwkomers	11
NATUUR EN BOER	13
Landbouw	13
Natuur, milieu en landschap	15
KLIMAAT	17
Energietransitie	17
Klimaatverandering en bouwen	19
Verkeer	19
ECONOMISCHE ONTWIKKELING IN BALANS	21
Zinnige economische ontwikkeling	21
Ondernemen	21
Wonen	22
Industrieterreinen en bedrijfsactiviteit	23
OPEN, EERLIJK EN VERTEGENWOORDIGEND BESTUUR	24
Benaderbaarheid en transparantie	24
Ambtenaren	25
Bestuur, college en raad	25
Controle en verbetering	26
Handhaving en vergunningverlening	26
Financieel beleid	27

De kernwaarden van Perspectief Horst aan de Maas

Hier vind je een overzicht van waar Perspectief voor staat. In zes kernwaarden leggen we uit hoe wij de toekomst zien. Op de volgende pagina's stellen we voor hoe we dat gaan bereiken.

Een helder perspectief

Alle kernwaarden staan met elkaar in verbinding. We werken vanuit verbinding aan oplossingen. Wanneer we nadenken over het klimaat bijvoorbeeld, moeten we ook kijken naar de toekomst van de jeugd. Wanneer we concentreren op economische ontwikkeling, moeten we ook aandacht hebben voor sociaal samenleven. Wanneer we bezig zijn met natuur en boer, moet er ook aandacht zijn voor transparant bestuur.

Een eerlijk perspectief

1. Ruimte en toekomst voor de jeugd

Perspectief staat voor een goede toekomst voor de kinderen en kleinkinderen van Horst aan de Maas. Er is aandacht voor de (geestelijke) gezondheid van jongeren, maar ook voor gezond en betaalbaar wonen en leven. We moedigen sport, cultuur, kunst en ontmoeten aan. Jeugdvoorzieningen worden extra gesteund.

Er is aandacht voor onderwijs en voorlichting: samenleven moet je leren. We leren ook van jongeren: we luisteren actief naar jongeren en laten hen meebeslissen over hun eigen toekomst. We creëren ruimte en toekomst voor de jeugd mét de jeugd.

2. Sociaal samenleven

Perspectief staat voor zorg en gelijke kansen voor iedereen. De hulpbehoevende persoon staat centraal. Niemand is een nummer, we zorgen voor maatwerk. Er is aandacht voor mantelzorgers en eenzaamheid. We streven naar een sociaal en fysiek toegankelijke gemeenschap. Iedereen moet mee kunnen doen.

Verschillende identiteiten gaan zich thuis voelen in Horst aan de Maas. Kunst en cultuur spelen daarin een grote rol. We leven samen in een hartelijke gemeenschap, met respect voor onze verschillen. Groeiende sociale en economische ongelijkheid wordt bestreden. Er komen heldere regels voor het tewerkstellen en huisvesten van (arbeids)migranten. De leefbaarheid van alle inwoners staat centraal.

3. Natuur en boer

Perspectief staat voor een gezonde en groene leefomgeving voor iedereen, met respect voor onze agrarische historie. De natuur verschaft ons voedsel en een prettige leefomgeving. We gaan hier duurzaam mee om. We zijn een stem voor mens, dier, plant en bodem. We zorgen voor natuurinclusieve en grondgebonden landbouw. Er is aandacht voor de draagkracht van de regio en de inrichting van het buitengebied.

Veel boeren en telers zijn al bezig met de transitie naar een natuur- en milieuvriendelijke bedrijfsvoering. Goede en transparante samenwerking tussen de gemeente en de boeren zorgt voor een duurzame en winstgevende sector. We zetten zwaar in op kennis. We luisteren actief naar boeren die goede ideeën hebben voor deze transitie. We zijn pioniers van het platteland.

4. Klimaat

Perspectief staat voor een duurzame wereld die we met trots door kunnen geven aan de volgende generatie. We streven naar een CO2 neutrale gemeente in 2050, waarbij we alle zinvolle mogelijkheden aangrijpen om dit te vervroegen. We zorgen voor het besparen van energie en het verminderen van uitstoot. We bouwen met duurzame materialen en steunen alternatieve vormen van bouwen en wonen.

Het is belangrijk dat iedereen kan meedoen en meeprofiten van deze transitie. We helpen burgers met heldere informatie en subsidies. Bij grootschalige duurzame energieopwekking staat de gemeenschap centraal. We creëren toekomstperspectief voor iedereen mét iedereen.

5. Economische ontwikkeling in balans

Perspectief staat voor ontwikkelingen die nuttig zijn voor het welzijn van onze gemeenschap. We helpen ondernemers bij het creëren van een duurzame en innovatieve economie. We bekijken projecten vanuit een groter geheel en wegen alle belangen af. We zorgen dat er in een vroege fase inspraak mogelijk is voor burgers en andere betrokken personen. Er is aandacht voor werkgelegenheid en woongenot. Besluiten worden pas genomen na een grondig onderzoek van nut en noodzaak. De gemeentelijke financiën zijn in balans.

Toeristen zijn welkom in een gezond en duurzaam landschap. In het buitengebied zetten we in op kennisontwikkeling samen met onze agrariërs en kennisinstututen. Samen brengen we de economische ontwikkeling in balans.

6. Open, eerlijk en vertegenwoordigend bestuur

Perspectief staat voor een sterk bestuur dat de inwoners en ondernemers van onze gemeente ondersteunt. Het gemeentebestuur is ruimdenkend, open en divers, zodat elke burger zich vertegenwoordigd voelt. We luisteren actief naar klachten en ideeën. We besturen vanuit verbinding. Wat goed is voor alle inwoners staat centraal.

We kijken steeds hoe het bestuur beter kan. Een ombudspersoon zoekt naar structurele verbetering. We controleren het functioneren van zowel het bestuur als de raad. Bij zo'n bestuur hoort duidelijke communicatie met voor iedereen begrijpelijke taal en toegankelijke informatie. Burgers voelen zich gehoord.

Verkiezingsprogramma Perspectief Horst aan de Maas 2022

Hier vind je voorstellen bij elke kernwaarde. Kun jij je hierin vinden? Perspectief nodigt iedereen uit om mee te denken in onze verschillende thema-werkgroepen. Neem contact met ons op via info@perspectiefhadm.nl.

RUIMTE EN TOEKOMST VOOR DE JEUGD

Toekomst voor de jeugd

- De jeugd loopt in verandering vaak voorop. Er komt meer platform voor jongeren om ideeën te delen en op die manier mee te doen in Horst aan de Maas. We luisteren actief naar jongeren. We zijn dienend aan de inwoners die het in de toekomst moeten gaan doen. We steunen goede ideeën vanuit jongeren en helpen jongeren zichzelf te uiten.
- We betrekken jongeren bij het maken van beleid. Dat betekent niet alleen dat we jongeren mee laten doen in de bestaande beleidsstructuur of -plannen, maar ook dat we die structuur durven loslaten en luisteren naar de jeugd: hoe willen zij het doen? We geven jongeren ruimte en middelen om mee te beslissen over hun toekomst.
- Om jongeren mee te laten doen in de maatschappij bieden we passende en heldere informatieve ondersteuning waar nodig.
- We zorgen voor voldoende en betaalbare huisvesting voor jongeren in Horst aan de Maas. Hoe we dat gaan doen? Lees onze ideeën onder 'Wonen' en 'Klimaatadaptatie en bouwen'.
- We zorgen voor gevarieerde werkgelegenheid.

Jeugdvoorzieningen

- We creëren samen met jongeren meer ruimte om naar buiten te gaan, creatief te zijn en zelf te organiseren.
- We zorgen voor voldoende voorzieningen in de kleine kernen van onze gemeente en zetten ons in voor behoud van de voorzieningen die er zijn.
- Jeugd- en jongerenvoorzieningen om elkaar te ontmoeten worden extra gesteund. Er is heldere informatieve ondersteuning vanuit de gemeente. We ondersteunen jeugd- en jongerenvoorzieningen financieel waar nodig, om de leefbaarheid voor jongeren in Horst aan de Maas te verbeteren. Laagdrempeligheid staat centraal.
- Jeugd- en jongerenvoorzieningen zijn geen commerciële instellingen. We sturen op kwaliteit van de voorziening, niet op kwantiteit van de financiële opbrengst.
- Voorzieningen (zoals sozen) waar jongeren zelf activiteiten organiseren en ervaring opdoen hebben een belangrijke functie. We moedigen dit aan op alle mogelijke vlakken.
- Sport voor jeugdleden wordt extra gesteund, bijvoorbeeld in de vorm van subsidies en goede accommodaties.

- We moedigen creativiteit bij jongeren aan, bijvoorbeeld in de vorm van subsidies en goede accommodaties voor de kunst- en cultuursector. De muziek- en evenementensector hoort daar ook bij.
- We moedigen het samenkomen van jongeren met verschillende identiteiten aan.
- De huidige vormen van subsidies worden geëvalueerd met een nieuw te ontwerpen subsidiesysteem. Het algemeen maatschappelijk belang is leidend bij alle subsidies. Hier komen heldere definities en kaders voor.

Zorg en onderwijs

- Jeugdzorg is een prioriteit. We sturen op effectiviteit en kwaliteit en niet op kosten. Lees meer onder 'Zorg' bij Sociaal Samenleven.
- We sturen bij onderwijsvoorzieningen op kwaliteit en toegankelijkheid.
- Voor- en naschoolse opvang wordt beschikbaar voor iedereen. Deze zijn toegankelijk en betaalbaar.
- Bereikbaarheid van scholen is van belang. We streven hierbij naar verdeling over de kernen. We voorkomen een te grote concentratie van scholen in de grote kernen. Vervoer naar school is beschikbaar waar nodig.
- Er is aandacht voor natuureducatie en de samenhang met de lokale agrarische historie.
- Er is aandacht voor seksuele voorlichting en seksuele veiligheid in samenwerking met jongeren zelf.
- Er is aandacht voor voorlichting over alcohol- en drugsgebruik in samenwerking met jongeren zelf.

SOCIAAL SAMENLEVEN

Zorg

- De hulpbehoevende persoon staat centraal. Niemand is een nummer, we zorgen voor maatwerk.
- We sturen op effectiviteit en kwaliteit en niet op kostenbesparing.
- We steunen burgerinitiatieven rondom menswaardige zorg. We moedigen dit op alle vlakken aan.
- Er is goede zorg en behandeling vanuit gelijkwaardigheid. Dat betekent zelfstandig waar mogelijk, ondersteunend waar nodig. Bij zorgvragen staat zelfstandigheid en zelfredzaamheid voorop. We zoeken actief naar behoeftes en verlenen hulp waar dat nodig is. Op die manier kan iedereen meedoen in onze gemeente.
- De zorg wordt gestuurd op besluiten en adviezen van deskundigen op de werkvloer. De zorg is gebaseerd op vertrouwen in deze deskundigen.
- Er is maximale benutting van gelden voor hulpbehoevenden. We werken met kennis aan het stuur en controle achteraf. We onderzoeken hoeveel van de beschikbare geldmiddelen daadwerkelijk aan hulpbehoevenden (in huis of aan het bed) wordt besteed. Door jaarlijkse controles en vergelijkingen met andere gemeenten en projecten, verbeteren we de effectiviteit van gebruikte middelen.
- Jeugdzorg is een prioriteit. We gaan actief op zoek naar hulpbehoevenden. De kwaliteit van de zorg is leidend. We zorgen voor maatwerk.
- Menstruatieproducten moeten voor iedere persoon beschikbaar zijn die het nodig heeft. Dit kan bijvoorbeeld door gratis menstruatieproducten aan te bieden op toiletten van scholen en openbare gebouwen.
- Ideeën voor en over zorgwoningen worden uitgewerkt naar wenselijkheid en haalbaarheid. Er komen zorghotels: woonplaatsen waar personen tijdelijk kunnen verblijven, bijvoorbeeld als tussenstation tussen het ziekenhuis en zelfstandig wonen.
- Daarnaast steunen we initiatieven voor combinatiewonen, waarbij bijvoorbeeld ouderen en jongeren een woonomgeving delen. We luisteren actief naar burgerinitiatieven. We creëren een netwerk van goede voorbeelden en leren van elkaar.
- Er komt een hulpket waar iedereen terecht kan voor praktische vragen. Er is begeleiding op maat en in eenvoudige taal. Denk bijvoorbeeld aan het aanvragen van een hypotheek of een subsidie. Iedereen moet mee kunnen doen, ook wanneer je begrijpend lezen lastig vindt.
- Er is speciale aandacht voor de toegankelijkheid van voorzieningen. Iedereen moet mee kunnen doen. We letten op fysieke toegankelijkheid, waarbij we kijken naar de toegankelijkheid van openbare gebouwen en toiletvoorzieningen. We letten ook op communicatieve toegankelijkheid. Er is informatie beschikbaar in begrijpelijke taal. Er zijn voldoende en toegankelijke communicatie mogelijkheden voor personen met een beperking, zoals bijvoorbeeld de toegankelijkheid op websites voor blinden of slechtzienden.
- Er wordt ondersteuning gegeven aan mantelzorgers. We gaan actief op zoek naar onze mantelzorgers en zetten een netwerk op. We ontzorgen mantelzorgers door bijvoorbeeld een weekend de zorg over te nemen. We creëren een netwerk van (bijvoorbeeld jeugdige) vrijwilligers om mantelzorgers te ondersteunen.

- Wij staan achter het streven voor een gezond woon- en leefklimaat. Om dit te bereiken starten we een programma bovenop of naast de Gezondste Regio 2025. We geven prioriteit aan dit nieuwe programma met middelen en inzet. De gezondheid van mens, dier, plant, lucht, bodem en water dient centraal te staan.

Samenleven

- We leven samen in een hartelijke gemeenschap, met respect voor onze verschillen.
- Er is aandacht voor het bestrijden van eenzaamheid in alle leeftijdsgroepen. Om eenzaamheid te bestrijden moedigen we contact tussen familie, kennissen en buurtgenoten aan.
- We onderzoeken welk effect de wens om zelfstandig te wonen heeft op eenzaamheid en woonplezier. We onderzoeken of wonen in hofjes en andere vormen van samenwonen mogelijkheden bieden om eenzaamheid te verminderen.
- Er is aandacht voor het bestrijden van stigma's of taboes.
- Onderlinge cohesie kan worden versterkt middels buddy-systemen. We denken hierbij aan personen die elkaar weinig ontmoeten, zoals bijvoorbeeld jeugd en ouderen of ervaren inwoners en nieuwkomers. Buddy-systemen tussen hulpbehoevenden en vrijwilligers kunnen de mantelzorg ontlasten en versterken.
- We werken aan bewustwording van de ervaringen van verschillende identiteiten. We denken hierbij onder andere aan gender, geaardheid, kleur en afkomst.
- We organiseren ontmoetingsplaatsen voor mensen in een kwetsbare positie, bijvoorbeeld voor de LHBTQ+ gemeenschap. De afkorting LHBTQ+ staat voor Lesbisch, Homoseksueel, Biseksueel, Transgender, Queer, en daar voorbij.
- De gemeente hangt de regenboogvlag uit op Coming Out Day ter zichtbare ondersteuning van de LHBTQ+ gemeenschap.
- Kunst, cultuur en creativiteit zijn een belangrijk onderdeel van sociaal samenleven. Door middel van kunst en cultuur maken we kennis met verschillende perspectieven. Lokale kunstenaars worden gesteund. Er is speciale aandacht voor kunst en cultuur op jeugdige leeftijd.
- De gemeente maakt waar mogelijk gebruik van de creativiteit van kunstenaars op verschillende beleidsterreinen.
- We werken aan een langetermijnvisie voor cultuurbeleid. We onderzoeken waar behoefte aan is, waarin we onderscheidend zijn en wat het karakter is van onze gemeenschap. Op basis van dat onderzoek ontwikkelen we een meerjarenbeleid voor cultuur in Horst aan de Maas.
- We werken aan goede voorzieningen voor lokale media, leescultuur, erfgoed, talentontwikkeling, podiumkunsten, beeldende kunsten en culturele diversiteit. We moedigen participatie aan.
- Er is aandacht voor onze culturele parels, zoals bijvoorbeeld bijzondere dorpsgezichten in Griendtsveen, unieke musea zoals de Kantfabriek, specifiek regionale musea zoals De Locht en erfgoed of culturele landschappen.
- We steunen dorpsraden, groengroepen en de Plekskes van Geluk.
- Er is een ruime hoeveelheid groen in de kernen, die niet alleen rustgevend werkt, maar ook goed is voor het klimaat en de klimaatadaptatie.

- Er is aandacht voor de lokale historie. We reflecteren en communiceren samen met inwoners welke invloed onze geschiedenis heeft op het leven in Horst aan de Maas nu. Daarbij is aandacht voor educatie over onze tradities en gebruiken.
- Een levendig buurt- en verenigingsleven is goed voor de leefbaarheid in Horst aan de Maas. Dit wordt ondersteund waar nodig.
- We steunen burgerinitiatieven rondom samenleven in Horst aan de Maas en maken deze mogelijk. Bovenstaande kaders zijn daarbij leidend.
- In gemeentelijke gebouwen wordt zoveel mogelijk producten gebruikt met een fair trade of bio keurmerk van kwaliteit. Het gebruik van dergelijke producten wordt ook buiten de gemeente aangemoedigd.

(Arbeids)migranten en nieuwkomers

- We bieden een rechtvaardig toekomstperspectief. De leefbaarheid staat centraal voor zowel autochtone als nieuwe inwoners. We voorkomen wij-zij-denken. We zoeken samen naar oplossingen.
- We bevriezen grootschalige huisvesting voor arbeidsmigranten totdat er een helder overzicht is van de huidige behoefte op verschillende locaties.
- We evalueren het beleid op arbeidsmigratie: waar zijn we nu? Welke effecten heeft het op onze maatschappij? Hoe is de draagkracht?
- Er is aandacht voor de balans tussen het aantal arbeidsmigranten en de lokale gemeenschap. De invloed op maatschappij en mensen is leidend, in plaats van de invloed op de economie.
- We zoeken arbeidsmigranten actief op. We luisteren naar arbeidsmigranten en betrekken hun ervaringen bij de besluitvorming: waar is behoefte aan?
- Bij het opstellen van nieuwe kaders is er aandacht voor goede voorbeelden. Wat kan er wel? We gaan actief op zoek naar ondernemers die het goed doen. We zorgen voor een lerend netwerk van onze ondernemers.
- Bij het vaststellen van het maximale aantal geregistreerde arbeidsmigranten nemen we draagkracht van de lokale gemeenschap mee, specifieke deskundigheid uitgesloten.
- We moedigen bedrijven aan om lokale of regionale arbeidskrachten te werven. Nieuw te vestigen bedrijven die enkel kunnen bestaan dankzij het werven van goedkope buitenlandse arbeidskrachten krijgen geen vergunning.
- Huisvesting en werk zijn losgekoppeld van elkaar. Bij ontslag mag de huisvesting niet wegvallen.
- De woonregels voor short en mid stay zijn hetzelfde als voor andere inwoners van de gemeente. Er wordt niet gehuisvest binnen spuitzones en stankcirkels boven 14 Odeur in het buitengebied.
- Alle nieuwe woonvoorzieningen zijn energieneutraal uitgevoerd, net als nieuwbouw. Ook tijdelijke woningen voor migranten en nieuwkomers moeten aan de meest moderne klimaat standaarden voldoen.
- We voorzien integratietrajecten voor alle blijvers.
- Voor short stay verzorgt de ondernemer of tussenpersoon op eigen kosten voor een goede verkorte basis integratie scholing. Deze scholing is nader vast te stellen.

- Werkgevers betalen voor het taalonderwijs van arbeidsmigranten. Werkgevers maken het leren van een taal mogelijk door verkorting van de arbeidstijd.
- Arbeidsmigranten worden op de eerste dag van (tijdelijke) indiensttreding aangemeld bij de gemeente door de werkgever. De werkgever zorgt voor de te betalen toeristenbelasting tot de dag van afmelding. De kosten van dit systeem worden gedragen door de werkgevers, naar rato van gebruik.
- Er is aandacht voor vluchtelingenopvang. We zorgen ervoor dat nieuwkomers voldoende middelen krijgen om mee te kunnen doen. Dat betekent een warm welkom en hulp om zo snel mogelijk van werk en eigen inkomen te genieten.
- Er wordt vanuit de gemeente actief gezocht naar potentiële hulpbehoevenden, zodat een actief beleid kan worden gevoerd. We voorkomen problemen en handelen assertief wanneer er toch iets gebeurt.
- De gemeente zorgt voor voldoende begeleiding bij onbalans in inkomen en uitgaven.
- We besteden extra aandacht aan de kwetsbaarheid van kinderen van nieuwkomers en (arbeids)migranten.

NATUUR EN BOER

Landbouw

- We moedigen de transitie naar duurzame landbouw en veeteelt op alle mogelijke vlakken aan. We streven ernaar een voorbeeld te zijn voor andere gemeenten. We zijn pioniers van het platteland.
- We gaan op zoek naar goede voorbeelden van duurzame landbouw. We maken het onderling uitwisselen van kennis op het gebied van duurzaam en maatschappelijk verantwoord ondernemen mogelijk.
- We zorgen voor een goed netwerk van lokale ondernemers. Daarmee maken we ook een lokale kringloop van goederen en diensten mogelijk.
- We maken kringlooplandbouw mogelijk en ondersteunen waar nodig.
- Bij ontwikkeling en innovatie kijken we naar wat er al is. We kijken naar hoe we de bestaande agrarische sector opnieuw kunnen invullen. We voorkomen onnodig bijbouwen.
- De agrarische sector transformeert naar kleinschaligheid met een goed verdienmodel op lange termijn. Creatieve en multifunctionele activiteiten zoals toerisme, educatie en natuur versterken de bedrijfsvoering. Er zijn zo min mogelijk schakels tussen boer en consument.
- Ook veehouderijen transformeren naar kleinschalig en gericht op een lokale balans. Veevoer wordt uit de regio opgebracht en de mest kan lokaal worden opgenomen in het land.
- We denken bij deze overgangsfase in een termijn van dertig jaar, tot 2050. Om dat te bereiken wachten we niet tot 2050, maar gaan nu aan de slag. Op die manier wordt de transitie economisch haalbaar en creëren we rechtvaardige kansen en juiste verdienmodellen voor onze boeren.
- We moedigen strokenteelt aan als één van de manieren om zonder bestrijdingsmiddelen te produceren. We evalueren de voor- en nadelen.
- We moedigen lokaal en biologisch eten aan. Samen met ondernemers creëren we een netwerk van lokaal en biologisch eten. We communiceren dit netwerk naar de inwoners van Horst aan de Maas.
- De bestaande Visie Veehouderij wordt van inhoud voorzien en geactualiseerd. Uitvoeringsplannen op basis van deze herziene Visie Veehouderij zijn helder en worden gecommuniceerd naar betrokkenen. We zijn eerlijk tegen onze boeren en betrekken ze net als andere burgers bij de ontwikkelingen.
- De geurverordening wordt in 2022 geactualiseerd. We streven naar maximaal vijf odeur in 2050. We helpen de boeren bij deze transitie.
- We maken de ontwikkeling mogelijk van betaalbare technieken voor kleinschalige extensieve veehouderij die natuur en omwonenden beschermen. We werken daarvoor samen met kennisinstituten.
- We moedigen extensieve veehouderij aan: een manier van veehouderij die goed is voor natuur en klimaat.

- Er worden geen nieuwe vergunningen of vergunningen voor uitbreiding voor de intensieve veehouderij verleend. Op die manier bieden we helderheid en zekerheid voor onze boeren, in balans met de natuur.
- We moedigen innovatieve teelt en tuinbouw aan.
- We streven zo snel mogelijk naar klimaatneutrale glastuinbouw. Dat betekent dat de kas zoveel energie moet opwekken als ze verbruikt. We voegen geen extra energiebehoefte toe. We werken met een gesloten systeem. We leggen duidelijk vast wat erin gaat en wat eruit komt.
- Productietoename gebeurt door innovatie binnen de bestaande glastuinbouw. Samen met ondernemers kijken we naar intensivering. We zoeken actief naar nieuwe manieren van produceren. We halen twee keer zoveel uit een kas als nu, in lijn met landelijke en internationale ontwikkelingen. Hierdoor kunnen kassengebieden verkleind worden. Deze vrijgekomen gebieden worden beschermde omgevingen voor bijvoorbeeld natuurontwikkeling.
- Er is aandacht voor handhaving. Wie zich niet aan de regels houdt kan de vergunning verliezen.
- Er worden geen nieuwe vergunningen of vergunningen voor uitbreiding voor de glastuinbouw verleend, zonder de belasting van natuur en landschap mee te nemen. Deze belasting krijgt hoge prioriteit in de vergunningverlening.
- Vergunningen worden geactualiseerd naar de laatste technische mogelijkheden. De gemeente is dit wettelijk verplicht. We gaan hierbij dus verder dan BBT (Beste Beschikbare Technieken) en het intern salderen van ammoniak en stank.
- Bij inrichting van het landschap en de transitie van agrarische sector is aandacht voor technische ontwikkelingen om uitstoot van fijnstof, ammoniak, stank en andere schade voor gezondheid, natuur en leefmilieu te beperken.
- Veehouderijen kleiner dan IPPC maat moeten in hun bedrijfsvoering voldoen aan moderne technische mogelijkheden. Samen ontwikkelen we oplossingen voor kleinschalige bedrijven.
- We onderzoeken en heroverwegen het gebruik van TOV (Tijdelijke Ondersteunende Voorzieningen, zoals plastic op de velden, tijdelijke plastic kassen, bodemverwarming, hagelschade netten en meer). We focussen hierbij op duurzaamheid en impact op het landschap. We zoeken samen met boeren naar rechtvaardige oplossingen met oog op verschillende mogelijkheden, soort en duur van TOV.
- We onderzoeken de duurzaamheid en impact van het gebruik van licht binnen de kassenteelt en zoeken samen met boeren naar rechtvaardige oplossingen. Natuur en landschap spelen hierbij een grote rol.
- Boerderijen en bijgebouwen met cultuurhistorische waarde worden beschermd.
- Op stoppende agrarische bedrijven kunnen in de bestaande gebouwen kleinschalige activiteiten plaatsvinden. Ook liggen hier kansen voor innovatief wonen. Dit kan zonder kwaliteits afdracht en onder de voorwaarde dat deze activiteiten weinig verkeer aantrekken. Er mogen geen relatief grote of nieuw opgetrokken hoge loodsen in het landschap verschijnen.

Natuur, milieu en landschap

- We beschermen het landschap tegen verdere achteruitgang. We gaan bijvoorbeeld horizonvervuiling en stankoverlast tegen.
- We benutten alle zinvolle mogelijkheden om de biodiversiteit te vergroten.
- Er komt een heldere regeling voor bebouwing. Natuurcompensatie vindt plaats voorafgaand aan het ontnemen van gronden aan landbouw en natuur.
- Natuurcompensatie vindt zoveel mogelijk plaats in de directe omgeving van projecten.
- Gemeentegronden zullen naast huizenbouw alleen aan natuur of biologische land- en tuinbouw en biologische veeteelt worden uitgegeven.
- Er komt een eerlijke waterverdeling, waarbij rekening wordt gehouden met natuur en landschap. Dat betekent dat grondwater in brede zones rond de natte natuurgebieden niet gebruikt kan worden voor beregening of subirrigatie in de landbouw. Samen met boeren werken we aan rechtvaardige oplossingen.
- We plaatsen verschillende (ook kleinere) natuurgebieden in de gemeente onder bescherming.
- In de uiterwaarden tussen Grubbenvorst en Lottum zoeken we naar de optimale oplossing voor natuur. Er worden pas besluiten genomen na uitvoerig onderzoek. We kijken daarna of we beschermde status geven aan dit gebied.
- De uitbreiding van extensieve veehouderij gaat samen met natuurontwikkeling. We zorgen ervoor dat natuur en agrariërs elkaar dienen. Houtwallen en strokenteelt verfraaien het landschap en voorkomen het gebruik van bestrijdingsmiddelen.
- Indien mogelijk worden beekdalen gecombineerd met extensieve veehouderij en wilde begroeiing. Dit dient zowel het wild, de natuur als het toerisme.
- Industrierterreinen worden vergroend. Uitstoot en vervuiling wordt aangepakt.
- Gebruik van fungiciden en pesticiden wordt sterk aan banden gelegd. Insecten en klein wild krijgen weer een kans. De gemeente communiceert hier actief over en deelt kennis over innovatieve oplossingen. We streven naar een gifvrije gemeente op korte termijn.
- Er worden geen nieuwe gronden aangewezen voor industriële activiteiten. Ruimte voor dergelijke activiteiten wordt gezocht binnen bestaande Klavers, lokale bedrijventerreinen en op kleinschalig niveau in verdwijnende agrarische bedrijven.
- Toerisme wordt gediend met een rustgevend landschap. Uitbreiding van activiteiten van Toverland en Equestrian kan slechts plaatsvinden op de daarvoor aangewezen gebieden: zoals nu in gebruik. Meer activiteiten kunnen alleen plaatsvinden door herindeling binnen bestaand terrein.
- Grote hallen in het buitengebied worden niet meer vergund. Er is enkel ruimte voor lage en kleinschalige gebouwen, ingepast in het landschap. Dit nemen we zo snel mogelijk op in de omgevingsvisie.
- Latente milieuvergunningen worden ingetrokken. Nog niet gebruikte, maar korter dan drie jaar verleende vergunningen worden net als actieve bedrijven geactualiseerd.
- We gaan lichtvervuiling tegen en onderzoeken waar verlichting nodig is. Straatverlichting werkt waar mogelijk en veilig op bewegingssector. We beperken de verlichting van gebouwen of lichtreclame.
- De overlast van assimilatieverlichting wordt tegengegaan. De bestaande wet wordt gehandhaafd.

- We voorkomen en handhaven geluidsoverlast.
- We behouden het landelijke karakter van onze gemeente. We maken landwegen niet breder, om fietsers en toerisme te dienen.
- We zoeken actief naar verbinding tussen kleine natuurgebieden. Op die plaatsen beperken we verkeer, zorgen we voor corridors en voorkomen we nieuwe obstakels.
- Landschap met een cultuurhistorische waarde geniet bescherming. Landschapselementen worden versterkt.
- Er is aandacht voor karakteristieke panden, zowel in de kernen als in het buitengebied.
- We zorgen voor een schone omgeving zowel door gezamenlijke acties als actieve handhaving. We moedigen zwerfafval prikken door burgers aan. Samen houden we de gemeente schoon.
- Bermen en grasvelden worden zo min mogelijk gemaaid ter bescherming van insecten en biodiversiteit. We planten struiken en zaaien wilde bloemen in. Dit gebeurt ook binnen de bebouwde kom. We voorkomen kort gemaaid gras. Waar maaien toch nodig is (voor bijvoorbeeld verkeersveiligheid) verwijderen we eerst zwerfafval uit de berm.
- We moedigen aan om zoveel mogelijk herfstblad te laten liggen, behalve wanneer de verkeersveiligheid in gevaar komt.
- We planten zoveel mogelijk bomen en hagen: langs wegen, water en landbouwpercelen.
- We herzien het beleid rondom kapvergunningen. We inventariseren de waarde van bomen bij particulieren en moedigen behoud aan.
- We betrekken inwoners bij de inrichting van hun leefomgeving. We betrekken inwoners bijvoorbeeld bij de keuze van het groen en het onderhoud ervan. Dit zorgt ook voor gemeenschapsgevoel.

KLIMAAT

Energietransitie

- We zijn ambitieus in de energietransitie. Dat betekent dat we fossiele brandstof vervangen door duurzame energiebronnen (zon, wind en water), aandacht hebben voor energiebesparing en -opslag en dat energievoorzieningen meer decentraal georganiseerd zijn. We leveren daarmee een positieve bijdrage aan zowel het klimaat als de welvaart van onze gemeenschap.
- Er is afgesproken om in 2030 minimaal 30% groene energie te hebben in Horst aan de Maas. We zorgen ervoor dat deze afspraak wordt nagekomen.
- We maken inwoners wegwijs in deze transitie en geven heldere en toegankelijke informatie over aanbieders, maatregelen, subsidies en regelingen.
- We zoeken inwoners actief op en moedigen burgerinitiatieven rondom energietransitie aan. We luisteren naar goede ideeën en ondersteunen goede voorstellen.
- We zetten actief in op energiebesparing bij inwoners. Het energieloket van de gemeente heeft een belangrijke informatieve, educatieve en behulpzame rol. We zetten alle zinvolle mogelijkheden in om deze besparing te versnellen. We ontzorgen inwoners en gaan bij ze langs.
- We steunen coöperaties die aan de slag willen met deze transitie. Voor coöperaties gelden heldere kaders: ontwikkelingen zijn duurzaam en de winsten komen de hele gemeenschap ten goede.
- We zorgen op twee manieren voor een succesvolle energietransitie. Ten eerste werken we aan energiebesparing, door bijvoorbeeld isolatie. De winst zit in minder warmteverlies: we hebben dan minder energie nodig. Ten tweede wekken we schone energie op. De energie die niet bespaard kan worden wordt dan op een schone manier geproduceerd.
- Voor 2030 is 90% van de huizen in onze gemeente minimaal van energielabel B voorzien. Een ambitieuze maatregel die op meerdere vlakken positief werkt: we versnellen klimaatverbeteringsprojecten, beperken de behoefte aan elektriciteit, verbeteren het woonklimaat en beschermen het besteedbaar inkomen van onze inwoners. We bereiken dit bijvoorbeeld door actief naar de huiseigenaar te gaan en te ontzorgen: we geven heldere informatie over subsidies en regelingen.
- We onderzoeken ook hoe woningcorporaties kunnen worden ingezet bij isolatieplannen en duurzame energieopwekking van aangrenzende huizen en buurten. Dit kan bijvoorbeeld door eerder verkochte huurwoningen (zogenaamde gespikkelde woningen) mee te laten doen wanneer corporaties grootschalig gaan verduurzamen. Wanneer bijvoorbeeld Wonen Limburg of Woonwenz besluit haar woningen bloksgewijs te verduurzamen, worden de eigenaren van het tussenliggende gespikkelde bezit en aangrenzende huizenbezitters op tijd geïnformeerd en uitgenodigd hieraan mee te doen.
- Particuliere eigenaren van slecht geïsoleerde huizen worden met een regeling van de gemeente geholpen hun woning te verbeteren. Niemand mag in energiearmoede belanden.
- Ook huurders mogen niet in energiearmoede belanden. De gemeente helpt de eigenaren van slecht geïsoleerde huurwoningen op de juiste manier te isoleren, bijvoorbeeld met een sociaal leenstelsel.

- Voor sommige woningverbetering op gebied van klimaat en energie wordt het krijgen van een vergunning eenvoudiger of hoeft je geen vergunning meer aan te vragen.
- We maken (alternatieve) schone energievoorzieningen mogelijk, maar toetsen deze kritisch aan het welzijn voor mens, dier en planeet. We houden rekening met huidige en volgende generaties.
- Er komt geen verdere uitbreiding van bruine en grijze stroom, geen mestvergisting of nieuwe biomassacentrales. We starten met een groeipad om bestaande biomassacentrales te sluiten.
- Grootschalige energieopwekking (waaronder windmolens) wordt op een manier geëxploiteerd waarbij de voordelen de hele gemeenschap toekomen. Exploitatie kan door zowel gemeente, coöperaties of samenwerkingsverbanden. We stellen heldere en strikte kaders. In ieder geval wordt bij overlast, de directe omgeving gecompenseerd. Een hoog percentage van de winst wordt afgedragen aan de gemeente ten behoeve van natuurcompensatie en de algemene energietransitie.
- Bij exploitatie van de gemeente voor eventuele windmolens leiden deze vergoedingen uit opbrengst tot rechtvaardige oplossingen. Hierbij wordt ook gekeken naar slagschaduw, trillingen en lage geluidstonen. Bij het plaatsen van de windmolens is het minimaliseren van de impact op de omgeving leidend boven het maximaliseren van winst.
- Zonnevelden en windmolens worden pas geplaatst na gedegen overleg en locatiekeuze. Deze worden binnen de aangewezen zoekgebieden in samenspraak met de omgeving gesitueerd, zodat de impact zo laag mogelijk is. Het overleg vindt plaats in een vroege fase.
- Inwoners worden financieel gesteund om het hele dak vol te leggen met zonnepanelen, in plaats van zonnepanelen plaatsen naar behoefte. Dezelfde stimulans geldt voor woningcorporaties.
- Zonneweides mogen niet ten koste gaan van natuur.
- We leggen bij voorkeur zonnepanelen op nieuwe en bestaande bedrijfsgebouwen. Daarnaast worden zonnepanelen bij voorkeur gelegd op hellingen van spoor- en snelwegen. Voor grotere velden zonnepanelen wordt actief gezocht naar dubbelgebruik, zoals boven parkeerplaatsen en winkelstraten. In alle gevallen zullen grote velden pas worden aangelegd met goed overleg met omwonenden en gebruikers van het gebied.
- De gemeente onderzoekt hoe de kosten van zonnepanelen kunnen dalen. We onderzoeken de mogelijkheid om samen met woningcorporaties grote partijen zonnepanelen in te kopen.
- We maken geothermie en bodemenergie mogelijk, indien dit kostenneutraal is voor de overheid. Veiligheid met betrekking tot aardbewegingen, drink- en grondwater zijn leidend bij de ontwikkeling. Exploitatie kan door zowel gemeente, coöperaties of samenwerkingsverbanden. We stellen heldere en strikte kaders: de voordelen komen de gehele gemeenschap toe.
- We onderzoeken de mogelijkheden van lokale semi grootschalige stroom opslag. Dit kan bijvoorbeeld in de vorm van accu's en/of omzetten naar waterstof.
- We onderzoek de mogelijkheid om gebruik te maken van lokale productie van groen waterstofgas, net als het opbouwen van een waterstofnetwerk (met tanklocaties) en bijbehorende kennis voor o.a. regionaal transport.

- We zorgen voor oplossingen voor netcongestie: overbelasting van het elektriciteitsnet door de nieuwe opwekking van energie. We zorgen ervoor dat dit tijdig in beeld wordt gebracht en dat het net versterkt wordt waar nodig.

Klimaatverandering en bouwen

- We moedigen bouwen met duurzame materialen aan en maken dit mogelijk.
- We moedigen het opsplitsen van bestaande woningen in twee woningen aan en maken dit mogelijk.
- Bouwen in alternatieve vormen - zoals bijvoorbeeld tiny houses - wordt gesteund indien de alternatieve vorm het klimaat ten goede komt. We creëren ruimte voor inwoners om zelf met goede ideeën te komen. We helpen hen bij plan en uitvoering.
- Nieuwe woningen worden energieneutraal gebouwd, eventueel met inzet van leningen verschaft of gesteund door de gemeente.
- Nieuwe woningen worden zo gepositioneerd dat maximale energie van de daken kan worden verkregen.
- Bouwplaatsen worden (vooral) gevonden in leeggekomen plaatsen in de kernen. Het vinden van andere locaties gaat in goed overleg met de inwoners. Er wordt zoveel mogelijk aansluitend aan de kernen gebouwd.
- We moedigen hergebruik aan van gebouwen met een cultuurhistorische waarde, zoals kerken.
- De kernen worden gekoeld, met bijvoorbeeld behulp van groot groen en grootschalige wateropvang.
- De gemeente subsidieert particulieren om regenwater los te koppelen van het riool.
- Het nut van deze kleinschalige afkoppeling wordt geëvalueerd.
- Bij grote projecten besteden we nadrukkelijk aandacht aan de opvang van het regenwater. We richten ons op de kwaliteit en volledigheid van dergelijke projecten, niet op de kwantiteit.
- We onderzoeken of plantsoenen en groenstroken kunnen worden verlaagd, zodat ze als waterbuffer kunnen dienen.
- Bij groot onderhoud van wegen in de kernen zal gekeken worden of regenwater kan worden opgevangen, of anders dan via het riool kan worden afgevoerd.

Verkeer

- We vernieuwen het meerjarenplan voor het verkeer in onze gemeente: hoe willen we dat het verkeer er over vijf of tien jaar uit ziet? Sociaal en duurzaam verkeer is hierbij leidend. Er is aandacht voor handhaving.
- De fietser en wandelaar komt centraal te staan in het verkeer. Fietsers krijgen vaker een voorrangspositie.

- Er is voldoende, toegankelijk en betaalbaar openbaar vervoer, ook in de buitenwijken van de gemeente.
- We moedigen fietsen, wandelen en gebruik maken van het openbaar vervoer aan. We verbeteren vervoersvoorzieningen voor kleine kernen en zorgen voor veilige en snelle fietsverbindingen. We zorgen bij fietspaden voor voldoende schuilplekken tegen regen.
- We maken het gebruik van deelauto's mogelijk en makkelijk.
- We onderzoeken hoe we fietsroutes veiliger kunnen maken. Dit betreft zowel verkeersveiligheid als sociale veiligheid.
- Rotondes worden fietsvriendelijk aangelegd of op die manier aangepast.
- Bij onderhoud en aanleg van wegen besteden we aandacht aan fietsers en scootmobielen.
- We moedigen ouders aan om de kinderen met de fiets naar school te brengen. Autoverkeer rondom scholen wordt zoveel mogelijk beperkt voor de veiligheid van kinderen.
- Kernen worden zoveel mogelijk ontzien van doorgaand verkeer. Op provinciale wegen, zoals bijvoorbeeld de N554 door Tienray en Meerlo, wordt de maximale snelheid buiten de kern 60 km/uur en binnen de kern 30 km/uur.
- In overleg met Rijkswaterstaat wordt op de A73 ter hoogte van Horst (van begin tot einde kern) een maximum snelheid doorgevoerd van 70 km, in verband met fijnstof en geluidsoverlast.
- Op wegen in het buitengebied worden geen half open betonstroken meer toegepast. Indien deze toch nodig zijn zal de breedte van de weg niet toenemen. Zo voorkomen we dat de snelheid van het verkeer op deze wegen toeneemt en maken we ze veiliger voor fietsers en wandelaars.
- Er zal opnieuw een gedegen onderzoek naar aantallen en oorzaken van ongevallen plaatsvinden om risicosituaties te verkleinen.
- Via media en borden wordt gedragsverandering in het verkeer aangemoedigd. Denk bijvoorbeeld aan onderwerpen als het houden aan de snelheid, de zorg voor kinderen op de weg of het niet telefoneren in het verkeer. Dit gebeurt samen met de inrichting van wegen en handhaving.
- Er is extra aandacht voor overtredingen in het buitengebied.
- Besteldiensten maken binnen de bebouwde kom gebruik van CO2 vrije aandrijving.

ECONOMISCHE ONTWIKKELING IN BALANS

Zinnige economische ontwikkeling

- Er kan alleen sprake zijn van zinnige economische ontwikkeling als de voordelen voor alle inwoners van Horst aan de Maas zijn.
- Nieuwe ontwikkelingen op alle gebieden worden beoordeeld op nut en noodzaak. Bij nieuwe ontwikkelingen worden de volgende vragen beantwoord: wie of wat heeft er belang bij? Welke belangen zijn er op korte en lange termijn? Zijn er alternatieven mogelijk? Voor wie is de ontwikkeling een probleem en voor wie een oplossing?
- Lusten en lasten worden eerlijk afgewogen. Natuur, woon- en leefklimaat tellen zwaar mee in die balans. Lasten mogen niet eenzijdig worden opgedrongen aan omwonenden en natuur. Denk bijvoorbeeld aan lawaaioverlast, bedreiging van de biodiversiteit of extreem ruimtebeslag en verkeer.
- We voeren en moedigen open discussie aan over de wenselijkheid van economische groei in evenwicht met leefbaarheid in de gemeente. Waar ligt de grens? Bij deze discussie wordt actief geluisterd naar inwoners van Horst aan de Maas.
- We stellen heldere kaders voor coöperatieve ontwikkeling zodat de voordelen voor de gehele gemeenschap zijn.
- Ontwikkeling van toerisme is in balans met woongenot en de natuur. Er kan ruimte geboden worden aan toerisme, waaronder recreatieparken, hotels en campings. We zorgen ervoor dat daarbij de landelijke en natuurlijke omgeving geen geweld wordt aangedaan.
- We onderzoeken de voor- en nadelen van de Klavers voor de gemeente. De uitkomst van dit onderzoek is richtinggevend bij oordelen voor mogelijke verdere ontwikkelingen van kleine bedrijventerreinen.

Ondernemen

- We moedigen duurzaam, lokaal en kleinschalig ondernemen aan. We maken dit mogelijk en steunen waar nodig.
- Veel ondernemers staan open voor de verduurzamingsopgave, maar soms ontbreekt de kennis over het 'hoe'. We adviseren ondernemers over bestaande subsidies, vergunningen en type verduurzaming.
- We brengen ondernemers bij elkaar die zich bezighouden met verduurzaming en maatschappelijk ondernemen. We zorgen voor een kennisnetwerk om tot initiatieven te komen en andere ondernemers mee te krijgen. Ondernemers leren het liefst van andere ondernemers. Wij zorgen dat de goede voorbeelden en informatie op de juiste plek terecht komt.
- Met behulp van dit ondernemersnetwerk maken we een lokale kringloop van goederen en diensten mogelijk.

- Er is ruimte voor creatief ondernemen. We verlenen medewerking aan initiatieven van ondernemers waarbij de inwoners van Horst aan de Maas gebaat zijn. Specifiek wanneer het om verbetering van klimaat, milieu, duurzaamheid, natuur of inclusiviteit gaat, kunnen bestaande regels herzien worden om ruimte te geven aan deze initiatieven. We onderzoeken de verschillende belangen en toetsen de ideeën aan gestelde kaders.
- De gemeente communiceert helder met ondernemers en is eerlijk over gestelde kaders voor ontwikkeling.
- We betrekken lokale ondernemers bij projecten binnen Horst aan de Maas. We gaan voor een lokale aanbieder (wanneer wettelijk en binnen normen mogelijk) en leggen de bal vaker bij lokale ondernemers.
- We overleggen en communiceren helder met ondernemers bij rechtmatig overheidsoptreden, zoals bijvoorbeeld een wegafsluiting.
- We gaan actief op zoek naar hoe ondernemers het lokale onderwijs kunnen ondersteunen.

Wonen

- Er wordt actief gezocht naar woonplekken binnen de gemeente.
- We zorgen voor voldoende en betaalbare woningen voor jongeren. Er wordt gebouwd voor starters. We moedigen zelfbouw en coöperatieve woningbouw aan en steunen dit waar nodig.
- We moedigen bouwen in alternatieve vormen aan. Denk bijvoorbeeld aan tiny houses of coöperatief wonen. Inwoners met goede ideeën helpen we om deze uit te voeren. We maken ruimte voor creatief bouwen. We communiceren goede voorbeelden met iedereen.
- Er komen voldoende woningen in de sociale huursector. We onderzoeken het juiste aantal en de verdeling die nodig is.
- We onderzoeken de woningbehoefte bij ouderen en bouwen (o.a.) naar deze behoefte: kleine goedkope en duurzame woningen die snel gebouwd kunnen worden. Hierdoor komen er woningen beschikbaar voor jonge gezinnen.
- We onderzoeken of woningen voor senioren op een manier kunnen worden geplaatst waarbij zorg eenvoudig kan worden geleverd. We kunnen bijvoorbeeld woningen in hofjes plaatsen, met vaste zorgverlening in de wijk.
- Er komt strikte regelgeving voor verhuur aan migranten, duurzame bouw en zelfbewoning. Deze wordt gehandhaafd.
- We stellen een limiet aan het aantal huizen dat iemand mag bezitten en/of bewonen.
- We bouwen gericht, waarbij we het bouwen met alternatieve materialen aanmoedigen. We bouwen in balans met klimaat en natuur.
- We maken gebruik van duurzame bouwmaterialen makkelijker, eventueel door de grondprijs aan te passen.
- Bij de verkoop van huizen tot 400.000 euro moet de nieuwe huiseigenaar voor minimaal drie jaar de bewoner zijn, tenzij de woning in de sociale huurklasse aangeboden wordt.

- Coöperaties die woningen verkopen bieden na deze verkoop minimaal hetzelfde aantal sociale huurwoningen aan. De verkochte woningen moeten aan isolatieklasse A voldoen. Op die manier kan de verkoop van slecht geïsoleerde huizen niet als doel hebben het gemiddelde van de coöperatie omhoog te brengen.
- Nieuwbouwprojecten worden bij voorkeur gezocht binnen de kernen of aan de randen daarvan. Ze worden voorzien van goede wandel- en fietsvoorzieningen.
- We steunen Collectief Particulier opdrachtgeverschap, zolang de opdrachtgevers ook de nieuwe bewoners zijn of bouwen voor de sociale verhuur.
- Het liggende project om duizend nieuwe woningen te bouwen wordt van een degelijke onderbouwing voorzien per aantal en soort. Daarbij wordt gelet op bovenstaande voorwaarden.

Industrieterreinen en bedrijfsactiviteit

- Er worden geen gronden meer uitgegeven voor grote industrieterreinen. Nieuwe ontwikkelingen komen alleen op de al bestemde nog beschikbare ruimte. Deze zijn gericht op kleinschalige productie en activiteiten.
- Bestaande bedrijfs- en industrieterreinen worden waar nodig verbeterd en vernieuwd. Ze voldoen aan moderne eisen. Verouderde delen worden opgeruimd.
- In leegstaande agrarische gebouwen kunnen kleinschalige bedrijven en start-up's worden gevestigd. Er mogen geen grote of nieuw opgetrokken hoge loodsen in het landschap verschijnen. Activiteiten die veel verkeer aantrekken vestigen zich aan de randen van de kernen.
- We halen mogelijke werknemers bij voorkeur uit de nabije regio. Met name logistieke activiteiten zoeken naar werknemers waar potentieel voorhanden is (bijvoorbeeld uit het Roergebied). We voorkomen dat enkel voor de lage kosten werknemers gehaald worden uit het verre buitenland. Een alternatief van het halen van arbeidskrachten is het werk naar de arbeidskrachten toebrengen.
- Bij industrieterreinen besteden we aandacht aan natuurcompensatie. Natuuractiviteiten op een industrieterrein hoeven uiteraard niet gecompenseerd te worden, maar kunnen niet worden gebruikt als compensatie voor het ruimteverlies.
- Bij industrieterreinen besteden we aandacht aan de biodiversiteit op deze terreinen.

OPEN, EERLIJK EN VERTEGENWOORDIGEND BESTUUR

Benaderbaarheid en transparantie

- De gemeente is dienstbaar aan alle burgers van Horst aan de Maas, net als aan dieren, planten, bodem, lucht en water.
- De gemeente brengt verschillende perspectieven bij elkaar. We luisteren actief naar klachten en ideeën. We handelen vanuit vertrouwen en verbinding. Wat goed is voor de inwoners staat centraal.
- Maandelijks is er spreekuur waarbij burgers één op één met een wethouder hun ideeën, wensen en problemen kunnen bespreken. Deze gesprekken zullen aan de ombudspersoon ter beschikking worden gesteld, tenzij de anonimiteit van de burger van belang is.
- Zo'n zelfde spreekuur organiseren we ook speciaal voor jeugd en jongeren.
- De gemeente luistert actief naar burgerinitiatieven.
- Er is frequent overleg tussen dorpsraden en het gemeentelijk bestuur. Inbreng van dorpsraden wordt gezien als van wezenlijk belang.
- Dorpsraden zijn toegankelijk en makkelijk te benaderen voor alle inwoners. Iedereen moet kunnen meepraten over alle onderwerpen.
- Er is een vast aanspreekpunt voor verenigingen om ideeën voor te stellen. Deze worden gecommuniceerd naar de raad en het college.
- Verslagen van gesprekken met belangengroepen worden naar de gehele raad gestuurd.
- Oud-bestuurders hebben tot twee jaar na hun vertrek geen toegang tot bestuurders om aan belangenbehartiging te doen. Contact tussen oud bestuurders met ambtenaren wordt vastgelegd op een lijst, met vermelding van onderwerpen. Deze lijst wordt per kwartaal aan de raad ter beschikking gesteld.
- Communicatie vanuit de gemeente is op B1 niveau. Een tekst op B1-niveau betekent dat de tekst makkelijk te begrijpen is voor (bijna) iedereen.
- Communicatie vanuit de gemeente is informatief. Er wordt niet ingezet op beeldvorming en marketing. Communicatie wordt niet politiek gestuurd met behulp van communicatiemedewerkers. Hiertoe mag het college geen algemene middelen gebruiken, zoals geld en personeel.
- Communicatie vanuit de gemeente gaat over onderwerpen, niet over bestuurders. De wethouder dient het onderwerp en niet andersom. Er zijn geen publiciteitscampagnes voor een bestuurder met overheidsgeld. Bij voorkeur verrichten niet politieke figuren publieke evenementen.
- De gemeente is transparant over haar contacten met het bedrijfsleven. Er komt een scherpere scheiding tussen gemeente en bedrijfsleven. Er komt een minder scherpe scheiding tussen bedrijfsleven en de maatschappij.

Ambtenaren

- Onze ambtenarenorganisatie is sterk, deskundig, objectief en wil graag leren.
- Onze ambtenaren kunnen samen alle vereiste kwaliteiten bieden, naar de behoefte die er is naar aanleiding van de formatie.
- Het personeel heeft inspraak door middel van werkbelevingsonderzoeken over de werkwijze van een afdeling. De kennis van ons personeel is de bron voor verbetering.
- Er is goede loopbaanplanning beschikbaar met bijbehorende opleidingen. Er wordt gebruik gemaakt van de PDCA cirkel: heldere evaluaties en verbeteracties om de resultaten continu te verbeteren. Hierdoor bouwen we aan een betrokken ambtenarenapparaat dat zich verbonden voelt met de gemeente.

Bestuur, college en raad

- We zorgen ervoor dat de gemeenteraad de controlerende functie uit kan voeren. We maken dit op alle vlakken mogelijk.
- Bestuurders nemen verantwoordelijkheid voor hun eigen handelen. We moedigen bestuurders aan om fouten toe te geven. We focussen minder op het imago van een bestuurder of politieke partij en meer op goed beleid voor de inwoners van Horst aan de Maas.
- De hele raad krijgt dezelfde informatie. Feitelijke informatie van zowel het coalitieoverleg als overleg tussen fracties en wethouders/college, wordt, indien niet strikt vertrouwelijk, met de gehele raad gedeeld. Op die manier kan iedereen op basis van dezelfde informatie besluiten nemen.
- Er komt een coalitieakkoord op hoofdlijnen. Democratische meerderheden in de raad bepalen de uiteindelijke invulling.
- Eerlijke vertegenwoordiging is belangrijk. Zowel bij de besluitvorming als bij de inhoudelijke politiek. Er is aandacht voor een eerlijke genderverdeling en representatie van gemarginaliseerde groepen in Horst aan de Maas. We gaan actief op zoek naar gemarginaliseerde stemmen. Gemarginaliseerd betekent dat iemand of een groep door diens identiteit minder invloed of privileges heeft, bijvoorbeeld door een gebrek aan vertegenwoordiging in de gemeenteraad.
- Ook bij de inhoudelijke besluitvorming zal vertegenwoordiging een rol spelen, bijvoorbeeld bij het vernoemen van straten of gebouwen naar personen.
- Verslagen van het presidium worden openbaar. Het presidium is het overleg tussen fractievoorzitters, burgemeester, vicevoorzitter van de raad en griffier.
- Vragen uit de raad worden door ambtenaren afgehandeld zonder tussenkomst van de wethouder(s). Een wethouder voegt alleen een eigen of politieke duiding toe aan de informatie (bijvoorbeeld aan een Raads Informatie Brief) waarna die informatie zonder tussenkomst van het college publiek wordt gemaakt. Dit bevordert openheid en snelheid.

- Ingediende voorstellen van het college worden in een voorbereidende vergadering besproken. Het college heeft vervolgens vier weken de tijd om met de input vanuit de raad, insprekers en andere burgers met een verbeterd voorstel te komen. Een besluit zal dus zes weken na het oorspronkelijke voorstel in de vergadering ter besluitvorming worden voorgelegd.
- Bij de besluitvorming geldt het democratische meerderheidsprincipe. Daarbij is aandacht voor de mening van minderheden en worden deze meegewogen in het uiteindelijke besluit. Bovenstaande zes-weken-regel is daarvoor van belang.

Controle en verbetering

- Bij alle projecten wordt een zakelijke evaluatie uitgevoerd. Hierbij wordt gelet op de oorspronkelijke doelen en kaders, de uitgaven en waar dit geld vandaan komt, de aanbesteding en het bereikte doel. Bijvoorbeeld: het budget van 't Gasthous is verschillende keren verhoogd en de kosten vallen nu binnen het eindbudget. Maar het gebouw voldoet niet aan de gestelde doelen en kaders en is niet af. Wat leren we daarvan voor volgende projecten? Dergelijk onderzoek geven heldere lessen voor bestuur en raad voor verbetering van toekomstige projecten. Een rekenkamer kan hierbij helpen.
- Klachten en uitkomsten van de bezwarencommissie worden geëvalueerd door een onafhankelijk orgaan, zoals bijvoorbeeld een ombudspersoon. Dit orgaan maakt bevindingen gelijktijdig bekend aan zowel het college als de raad. Deze bevindingen zijn openbaar.
- De ombudspersoon zoekt tevens naar eventuele structurele onderliggende problemen aan de hand van klachten, werkbelevingsonderzoek, de bezwarencommissie en probleemprojecten.
- Controle op het werk van het college en de werkwijze van de raad wordt deels gedaan door een rekenkamer, die diepgaander onderzoek kan doen en niet door de waan van de dag alleen de solitaire incidenten ziet.
- Extra controles op het handelen van college en raad leiden tot een groter vertrouwen in de politiek en verbetert het beleid.

Handhaving en vergunningverlening

- We onderzoeken de mogelijkheid om het aantal vergunningplichtige zaken te verminderen. Op dit moment is bij bepaalde vergunningen nauwelijks naleving en dus rechtsongelijkheid. Het verminderen van vergunningplicht zal de werklust van ambtenaren verminderen.
- Vergunningen worden in volgorde van binnenkomst afgehandeld. Hoofdzaak bij alle vergunningen - ook bij haast - is goed overleg met de omgeving. Bij aanpassingen van een bestemmingsplan is het college verantwoordelijk voor een goede omgevingsdialoog.
- We onderzoeken de mogelijkheid van een eenvoudig track-and-tracesysteem bij vergunningverlening.

- Zowel handhaving als vergunningverlening worden met behulp van de PDCA cirkel continu verbeterd: heldere evaluaties en verbeteracties om de resultaten continu te verbeteren. De raad krijgt toegang tot de evaluatierapporten.
- Handhaving en controle is proactief in plaats van gedreven door klachten. We zorgen ervoor dat er geen jacht ontstaat, maar een eerlijk speelveld voor iedereen.
- Bij verzoeken om handhaving wordt aan het begin van het proces gekeken naar de reden en/of eventuele aard van de klachten.
- De RUD LN (Regionale Uitvoeringsdienst Limburg Noord) wordt een zelfstandige en fysieke organisatie om overzicht te behouden. Dit voorkomt onnodig overleg, maakt objectieve benadering mogelijk en verhoogt de effectiviteit.
- Ook in handhaving en vergunningverlening wordt aandacht besteed aan toegankelijkheid. Denk aan begrijpelijke taal of mogelijkheden voor spraakcomputers.
- Jaarlijkse analyses van klachten en bezwaren dragen bij aan een rechtvaardige en menselijke benadering van de burger, zonder het algemeen belang of regels te verwaarlozen.

Financieel beleid

- We stellen de burger centraal in plaats van de economie. De economie dient de burger en niet andersom.
- Per project is nut en noodzaak voor de inwoner van Horst aan de Maas leidend.
- We zorgen voor een rechtvaardig financieel beleid. Bijvoorbeeld: de vervuiler betaalt.
- Het college zorgt ieder jaar en voor de langere termijn voor sluitende begrotingen.
- Bij een dreigend tekort ondergaan projecten een (nieuwe) evaluatie.
- We leggen vast wat de gewenste reserve is voor onvoorziene incidenten. Deze reserve kan alleen gebruikt worden voor onvoorziene incidenten. Al het andere wordt gedaan vanuit besparingen of vertraging indien nodig.
- Bij financiële verslaglegging wordt niet alleen gekeken naar of gedaan is wat was afgesproken, maar vooral of de gestelde doelen bereikt zijn.
- Aanbestedingen worden volgens de regels uitgevoerd. Indien dit niet het geval is zal het college hier pro-actief over rapporteren.
- We nemen geen budget weg bij projecten die vervolgens niet optimaal uitgevoerd worden, om daarmee andere projecten mogelijk te maken. We voorkomen dat we achteraf potjes bijvullen om projecten af te maken. Op die manier voorkomen we dat projecten alsmaar duurder worden en dat we gaten met gaten vullen.
- Jaarlijks wordt een helder overzicht openbaar gemaakt van de kosten van inhuur van personeel om gaten in de organisatie op te vangen.
- Jaarlijks wordt een helder overzicht openbaar gemaakt van de kosten van adviesbureaus: zowel per advies als per thema.